

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/145/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812223142
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3812223142.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľky: S.. O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., N. XX/A, zast. JUDr. Milan Ficek, advokát s.r.o. so sídlom Žilinská 14, Bratislava, proti odporcovi: A. N., nar. X.XX.XXXX, bytom N., R. T. XXX/XX, zast. JUDr. Jánom Tajtákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Ondavská ulica 17, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej D. N., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov, S.. O. N., rodenej U., nar. XX.XX.XXXX a A. N., nar. X.XX.XXXX, uzavreté dňa 31.3.2007 v Prievidzi, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Prievidza, vo zväzku 24, ročník 2007, na strane 74, pod poradovým číslom 25 r o z v á d z a.

Na čas po rozvode manželstva schvaľuje uzavretú rodičovskú dohodu v tomto znení:

Maloletá D., nar. XX.X.XXXX z o s t á v a v osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Odporca sa z a v ä z u j e počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva platiť na výživu maloletej D., nar. XX.X.XXXX mesačne sumu 60 eur, k rukám navrhovateľky, mesačne vždy vopred, najneskôr do 25 - teho dňa v mesiaci.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 22.11.2012 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom s odôvodnením, že manželstvo si už neplní žiadnu zo svojich funkcií a nie je tu reálny predpoklad, že by sa situácia v budúcnosti mohla zmeniť natoľko, že by ich manželstvo začalo plniť svoj spoločenský účel. K vzájomnému spolužitiu s odporcom uviedla, že manželstvo s odporcom uzavrela aj z dôvodu, že bola tehotná. Prvé problémy v ich vzťahu začali už počas jej tehotenstva. Odporca sa stal ľahostajný a prestal sa o nich zaujímať. Postupne si uvedomila, že k odporcovi stratila všetku dôveru, ich manželstvo už nemá význam a nechce v ňom už ďalej zotrvať. S odporcom si nerozumie, nevedia spolu komunikovať, vo vzťahu s odporcom je utrápená a nešťastná. Nemajú spoločných známych, spoločné záujmy, komunikujú spolu len minimálne, voľný čas spolu netrávia, nehospodária spolu, intímne sa nestýkajú. Pokúšala sa vo vzťahu s odporcom vydržať v manželstve najmä kvôli jej dcére, avšak po zrelej úvahe dospela k záveru, že to už nie je možné. Na čas po rozvode manželstva navrhla zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, odporcovi určiť výživné vo výške 100 eur mesačne a navrhla, aby mal odporca možnosť stretávania s ich dcérou bez obmedzenia.

Odporca s návrhom navrhovateľky o rozvod manželstva v priebehu konania v celom rozsahu súhlasil, nevidel takisto v ďalšom trvaní manželstva účastníkov žiadnu perspektívu. Súhlasil aj s tým, aby na čas po rozvode manželstva zveril súd maloletú dcéru účastníkov do osobnej starostlivosti navrhovateľky. S poukazom na svoje príjmové pomery a náklady bol ochotný platiť na výživu maloletej D. najprv len minimálne výživné vo výške 30 eur mesačne a v neskoršom štádiu konania najviac vo výške 60 eur mesačne.

V priebehu konania, na pojednávaní pred súdom dňa 22.5. 2014, obaja rodičia maloletej uzavreli rodičovskú dohodu v znení uvedenom vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Po vykonanom dokazovaní, sa kolízna opatrovníčka k návrhu na rozvod manželstva pripojila. Uviedla, že hoci obaja rodičia mali spočiatku záujem navštevovať referát poradensko - psychologických služieb na ich úrade, v neskoršom období však už tento záujem nemali. V podstate sa na rozvode dohodli a takisto aj o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky. Pôvodnú výšku výživného 30 eur mesačne, navrhnutú odporcom, považovala za nedostatočnú.

Dokazovaním vykonaným na pojednávaní, vypočutím účastníkov, oboznámením s obsahom spisu, sobášnym listom účastníkov, s rodným listom maloletej, príjmami a nákladmi navrhovateľky a odporcu a s nákladmi ich maloletého dieťaťa, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 6.5. 2010, správou zo šetrenia rodinných pomerov podanou kolíznym opatrovníkom zo dňa 11.12. 2012, predbežnou správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej len „ÚPSVR“) zo dňa 8.3. 2013 z poradenského procesu, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 4.12. 2013 o prešetrení pomerov u matky maloletej, výpoveďou danou spoločnosťou UNISTAV PRIEVIDZA, a.s. odporcovi zo dňa 16.12. 2010, správou ÚPSVaR zo dňa 30.12. 2013 a 10.1. 2014, zmluvou o nájme bytu zo dňa 7.8. 2013, nedatovanou Dohodou o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu (č. I. 29), fotokópiou časti spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 61P/39/2013 a ďalšími dôkazmi, tvoriacimi obsah spisu, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Navrhovateľka s odporcom uzavreli manželstvo v roku 2007, obaja ako svoje prvé v poradí. Z manželstva pochádza jedno, t. č. ešte maloleté dieťa, D., nar. XX.X. XXXX. Posledným spoločným bydliskom účastníkov bola N..

Na pojednávaní pred súdom obaja účastníci zhodne uviedli, že v ďalšom trvaní manželstva nevidia žiadnu perspektívu a obaja žiadali súd manželstvo rozviesť. Súčasne uzavreli rodičovskú dohodu o výkone svojich práv a povinností k maloletej D. na čas po rozvode manželstva v znení uvedenom vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Obaja účastníci ešte aj po podaní návrhu na súd žili v spoločnej domácnosti a obaja mali ešte záujem na usporiadaní ich vzťahov a riešenie problémov prostredníctvom referátu poradensko - psychologických služieb na UPSVaR. Vyššie uvedené vyplýva z opätovných žiadostí právneho zástupcu navrhovateľky o odročenie súdom nariadeného pojednávania (č. I. 17, 24, 53), ale aj zo správy ÚPSVaR zo dňa 11.12. 2012. Už v tom čase boli obaja rodičia nezamestnaní, v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce., neboli poberateľmi žiadnej dávky alebo príspevku. Odporca bol naposledy zamestnaný vo februári 2011 a navrhovateľka po skončení materskej dovolenky ešte nepracovala.

Z výpovedí účastníkov mal súd zistené, že obaja sa k návrhu na rozvod ich manželstva pripojili, pretože v ďalšom trvaní ich manželstva nevideli žiadnu perspektívu.

Z výpovede navrhovateľky na pojednávaní pred súdom a z ňou predložených písomných dokladov, mal súd zistené, že v spoločnej domácnosti s odporcom nežije od septembra 2013. Maloletá D. nastúpila v septembri XXXX do 1. ročníka základnej školy v D.. V súčasnej dobe býva s dcérou v podnájme v Bratislave, v 2 - izbovom byte, v ktorom má D. k dispozícii jednu izbu. Otec s dieťaťom v kontakte

je, vie, kde dieťa chodí do školy, vie takisto, kde bývajú. Hlavný problém medzi ňou a odporcom videla v neschopnosti spolu komunikovať. Všetky náklady na maloletú od septembra uhrádza sama, so starostlivosťou o maloletú jej pomáhajú rodičia. V súčasnej dobe priateľa nemá. V súčasnosti je nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce (od 29.4. 2010). Žije v podstate z doteraz naštrených peňazí a takisto jej pomáhali a aj pomáhajú jej rodičia. Nie je výlučnou vlastníčkou žiadnej veci väčšej hodnoty, majú s odporcom spoločné veci nadobudnuté počas manželstva, okrem iného aj byt. Býva s dcérou v Bratislave v podnájme, nájom je dohodnutý do 30.8.2014 a nájomné vo výške 550 eur mesačne, v ktorom nie sú zahrnuté platby za poplatky za internet, káblovú TV, elektriку, vodu, teplo, odvoz a likvidácia odpadu a iné služby s užívaním bytu. Spolu aj s elektrinou a ďalšími energiami spolu uhrádza za užívanie bytu 700 eur mesačne. Uviedla, že jej otec má firmu, a pomáha jej tieto náklady platiť. Dcéru vozí do školy autom. Mesačné náklady s tým súvisiace sú vo výške minimálne cca 100 eur. Takisto dieťaťu platí družinu v sume 15,82 eur mesačne. Dieťa sa stravuje v školskej jedálni, za čo jej platí sumu asi 30 eur mesačne. Takisto uhrádza dcére ZRPŠ, naposledy jej zaplatila 30 eur. V súvislosti s návštevou školy dcére zakupuje rôzne školské pomôcky. Dieťa je zdravé, zdravotné problémy nemá. Mesačne spláca hypotéku v sume 150 eur, flexipôžičku vo výške 146,47 eur, platí si mobilný telefón v sume 40 eur mesačne. V súčasnej dobe jej všetky náklady financujú rodičia. Dcéra navštevuje viaceré krúžky, za ktoré jej nemusí platiť nič. Dieťa chodí na rôzne výlety, ktoré treba maloletej zaplatiť (dňa 3.6.2014 výlet, plavba loďou za poplatok 9 eur, maloletá sa zúčastnila výchovného koncertu, za ktorý navrhovateľka zaplatila 2,50 eur, do konca apríla bolo treba zaplatiť 13 eur na výlet do biofarmy v Stupave....). V rámci školy, teraz cez leto, z dôvodu prázdninovej činnosti pre dcéru D. zaplatila sumu 35 eur. Navrhovateľka si v súčasnej dobe platí povinné zmluvné poistenie a havarijné poistenie motorového vozidla (havarijné poistenie platí štvrťročne vo výške 166,61 eur a povinné zmluvné poistenie 50 eur štvrťročne). Ročne zaplatí poplatok za psa vo výške 40 eur a za komunálny odpad 80,48 eur.

Z výpovede odporcu a z ním predložených písomných dokladov mal súd zistené, že ani odporca v ďalšom trvaní manželstva nevidel žiadnu perspektívu. Vinil navrhovateľku, že mu v minulosti neumožňovala styk s maloletou, s ktorou sa chce po rozvode manželstva stretávať. V súčasnej dobe žije sám. Nemal žiadne výhrady voči tomu, aby dieťa zostalo v osobnej starostlivosti u navrhovateľky, spočiatku však nebol ochotný platiť na výživu maloletej vyššiu sumu ako 30 eur mesačne. Potvrdil, že ani v súčasnosti na výživu dcéry neprispieva, pretože nemá z čoho. Nie je výlučným vlastníkom veci väčšej hodnoty, s navrhovateľkou má spoločný byt, spoločné auto. Byt užíva on, auto navrhovateľka. Pracoval na dohodu od augusta 2013 ako taxikár, pričom mesačne si dokázal na dohodu zarobiť sumu cca 300 eur. Za bývanie mesačne by mal platiť 165 eur (v súčasnosti podľa vlastného tvrdenia túto sumu neplatí, pretože spláca úver na auto, ktoré užíva navrhovateľka v sume 147 eur mesačne), za elektrinu 50 eur mesačne a za plyn 5 eur mesačne, za hypotéku 140 eur, úver vo výške 165 eur mesačne a za telefón 20 eur. Zdravotné problémy nemá žiadne. Ukončil strednú školu poľnohospodárskeho zamerania. Posledný jeho zamestnávateľ, spoločnosť UNISTAV PRIEVIDZA, a.s. s ním pracovný pomer ukončil výpoveďou z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce z dôvodu nadbytočnosti (č. l. 42). V lete sa chce zamestnať v Anglicku, absolvoval z toho dôvodu rekvalifikačný kurz v agentúre S.. W. sa na kuchára. Zatiaľ sa učí angličtinu, navštevuje kurz angličtiny. V minulosti pracoval ako taxikár na dohodu. Nie je v evidencii na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. V evidencii na úrade práce bol do januára alebo februára 2014, z ktorej evidencie bol vyradený na základe vlastnej žiadosti. V súčasnosti pracuje (od 1.5. 2014) na dohodu v reštaurácii L Angelo v Korze Prievidza. Má tam uzavretú dohodu o vykonaní práce. Na hodinu by mal zarobiť 2,20 eur a mesačne by to malo teda byť spolu vo výške cca 250 eur, výplatu za mesiac má ešte nemal. Iný príjem okrem tohto príjmu nemá. S dieťaťom sa stretáva v raz za dva mesiace alebo raz za mesiac, kedy je väčšinou s dieťaťom celý deň. O úpravu styku s dieťaťom nežiadal, pretože matka mu v styku s dieťaťom nebráni. Vyživovaciu povinnosť má iba k D..

Odporca v priebehu konania potvrdil, že na jar tohto roku uzavrel s navrhovateľkou dohodu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zaviazal som sa v nej, že na výživu maloletej bude platiť 100 eur mesačne. V tom čase bol nezamestnaný, myslel si však, že v budúcnosti bude jeho príjem vyšší.

Na Okresnom súde Bratislava II podala dňa 3.10. 2013 navrhovateľka návrh na úpravu rodičovských práv a povinností medzi účastníkmi voči mal. D. na čas do rozvodu manželstva. Konanie sa na tamom súde vedie pod sp. zn. 61P/39/2013-13 a v tomto konaní navrhovateľka žiada zveriť maloletú D. do svojej

osobnej starostlivosti a odporcovi určiť platiť výživné vo výške 150 eur mesačne. Vo veci samej zatiaľ meritórne rozhodnuté nebolo. V predmetnom konaní predbežným opatrením zo dňa 16.10. 2013, ktoré rozhodnutie bolo odvolacím súdom potvrdené, zaviazal súd odporcu prispievať na výživu maloletej dcéry mesačne sumou 100 eur, počnúc mesiacom november 2013. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že pri stanovení výšky výživného vychádzal súd z toho, že rodičia spolu nežijú, že maloletá je v starostlivosti navrhovateľky a odporca na jej výživu ničím neprispieva aj napriek tomu, že je zamestnaný, pričom určená výška výživného určená predbežným opatrením zodpovedá výške výživného v nevyhnutnej miere a spolu s primeraným príspevkom zo strany navrhovateľky, ktorá býva v nájomnom byte a prídavku na dieťa zabezpečí nevyhnutnú výživu maloletej do rozhodnutia vo veci samej.

Z predbežnej správy ÚPSVaR z poradenského procesu zo dňa 8.3. 2013 mal súd okrem iného zistené, že navrhovateľka mala v tom čase záujem o pokračujúcu spoluprácu s referátom poradensko - psychologických služieb. Aj napriek tomu, že odporca spoluprácu s referátom poradensko - psychologických služieb prerušil, odporučili manželom poskytnúť dlhší čas na riešenie vzájomných vzťahov, pretože navrhovateľka aktuálne ešte nebola presvedčená, že rozvod je to najlepšie riešenie.

Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel súd k právnomu záveru, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené, pretože účastníci v spoločnej domácnosti od septembra 2013 nežijú. Aj z vyjadrení oboch účastníkov na pojednávaní mal súd zistené, že o obnovenie spolužitia záujem nemajú. Ani jeden z účastníkov už nemal záujem riešiť vec ani prostredníctvom referátu poradensko-psychologických služieb. Podľa tvrdení oboch účastníkov, títo sa vzájomne citovo odcudzili a v súčasnosti sa stretávajú v podstate už len kvôli maloletému dieťaťu, s ktorým odporca udržiava kontakt.

Vzhľadom na výpovede oboch účastníkov a záveru správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že nie je predpoklad, že by sa v budúcnosti vzťah medzi navrhovateľkou a odporcom zlepšil, resp. že by mohli obnoviť spolužitie.

Podľa názoru súdu vinu na rozvrate manželstva majú obaja účastníci, ktorí manželstvo uzavreli ľahkovážne, bez toho, aby bližšie poznali svoje povahové vlastnosti. Krízové situácie nedokázali adekvátne riešiť, ich vzťah postupne ochladol a v súčasnosti už žiadny citový vzťah medzi nimi nie je. Z dôvodu, že rodičia maloletého dieťaťa už takmer rok nežijú v spoločnej domácnosti, o obnovenie spolužitia ani po poskytnutej im odbornej pomoci záujem nemajú, maloleté dieťa si na situáciu v rodine zvyklo a že navrhovateľka odporcovi v styku s deťmi nebráni, nebude podľa právneho názoru súdu na ujmu maloletej, ak súd manželstvo jej rodičov rozvedie.

Z vyššie uvedených dôvodov súd manželstvo účastníkov, ktoré je len formálnym zväzkom dvoch ľudí, ktorý k sebe neprejavujú pozitívne citové väzby, rozviedol.

S návrhom na rozvod manželstva je spojené takisto konanie o úprave práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva (§ 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 24 ods. 1, 3, 4 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitej dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od septembra 2013 celodennú starostlivosť maloletej zabezpečuje matka. S maloletou žije vo vyhovujúcich podmienkach, pričom o dieťa sa riadne stará a odporcovi v styku s maloletou nijako nebráni. Vzhľadom na vyššie uvedené, s poukazom tiež na súhlas odporcu a kolízneho opatrovníka, schválil súd rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletá i naďalej zostáva v osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Pri určení výšky vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletej, súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletej, ktorá začala navštevovať základnú školu, je zdravá, mimoškolským aktivitám sa venuje, náklady v súvislosti s tým však nemá žiadne, a nemá ani ďalšie osobitné náklady, na súčasné majetkové pomery jej rodičov, ktorí nie sú výlučnými vlastníkmi vecí väčšej hodnoty pričom spoločne nadobudli byt v ktorom odporca býva a motorové vozidlo, ktoré užíva navrhovateľka, na skutočnosť, že príjem odporcu je v súčasnosti len minimálny a navrhovateľka napriek vysokoškolskému vzdelaniu je dlhodobo bez akéhokoľvek príjmu a na náklady, ktoré obaja rodičia maloletého dieťaťa vynakladajú na účely bývania. S poukazom tiež na to, že odporca v súčasnosti o maloletú prejavuje záujem a má i naďalej záujem s maloletou sa stretávať, považoval súd rodičovskú dohodu o výživnom na maloletú vo výške 60 eur mesačne za primeranú, a preto súd rodičovskú dohodu aj v časti vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletej schválil.

Vzhľadom na to, že obaja rodičia sa o styku odporcu s maloletou D. dokázali v minulosti bez problémov dohodnúť, styk odporcu s maloletou nebolo potrebné v konaní upraviť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 veta prvá O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p. v platnom znení).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.